

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲			
سوالات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۵ صفحه
علی فروتن راد	کد پرسنلی: ۹۴۰۲۷۹۴۸	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	سوالات		نمره

تاریخ ادبیات	
۱	<p>واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) بارزترین شاخصه زبان شعر عصر بیداری (سادگی و روانی - توجه به مردم) است.</p> <p>(ب) از رمان نویسان عصر بیداری می توان محمد باقر میرزا خسروی با رمان (شمس و الدین قمر، شمس و طغرا) نام برد.</p>
۲	<p>درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر مشخص کنید.</p> <p>(الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب به سبک خراسانی نزدیک است.</p> <p>(ب) فرخی یزدی، تحت تاثیر شاعران گذشته، به ویژه خاقانی و حافظ بود و آشنایی با این شاعران طبع وی را شکوفا ساخت.</p> <p>(ج) ادیب الممالک فراهانی، فعالیت اصلی اش روزنامه نگاری بود. سردبیری روزنامه مجلس را به عهده داشت و در قصیده، بیش تر از قالبهای دیگر طبع آزمایی کرد.</p>
۳	<p>کدام یک از گزینه های مربوط به سطح زبانی دوره بازگشت و بیداری <u>نمی باشد</u>؟</p> <p>(الف) سادگی و روانی</p> <p>(ب) گسترش واژگان شعر</p> <p>(ج) بی توجهی به کاربرد جمله ها</p> <p>(د) توجه به واژگان کهن</p>
۴	<p>ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی، از شاخص ترین شاعران حوزه عصر بیداری هستند.</p> <p>(الف) تعلیم و تربیت</p> <p>(ب) توجه به مردم</p> <p>(ج) دانش و فنون جدید</p> <p>(د) آزادی</p>
۵	<p>یک نمونه از آثار جلال آل احمد را بنویسید.</p>
سبک شناسی (۲ نمره)	
۶	<p>در بیت زیر، کاربرد واژه مشخص شده جز کدام سطح از، سبک شعر عصرانقلاب می باشد؟</p> <p>« باز امشب ای ستاره تابان نیامدی باز ای سپیده شب هجران نیامدی »</p>
ادامه سوالات در صفحه دوم	

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
سوالات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح: علی فروتن راد	پایه: دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۵ صفحه
	کد پرسنلی: ۹۴۰۲۷۹۴۸	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	سؤالات		
	نمره		

۷	هریک از عبارت‌های زیر مربوط به چه قلمرویی از سبک شناسی دوره معاصر می‌باشد؟ (الف) دست شاعر برای استفاده از همه واژه‌ها باز است. (ب) مخاطب شعر، عامه مردم است. (ج) ابهام در شعر معاصر، پسندیده می‌باشد.	۰/۷۵
۸	شعر زیر را از نظر زبانی، ادبی، فکری بررسی کنید. افسوس که افسانه سرایان همه خفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران اندوه که اندوه گساران همه رفتند تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند	۰/۷۵
۹	موسیقی شعر: (۶ نمره) کدام یک از ابیات زیر دو برش آوایی دارند (با دو وزن خوانده می‌شوند). (الف) گشته ام در جهان و آخر کار دلبری برگزیده ام که می‌رس (ب) برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت	۰/۲۵
۱۰	برای هریک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید. «ناهمسان، همسان تک پایه‌ای، همسان دولختی» (الف) تا رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود (ب) آب زنید راه را هین که نگار می‌رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد (ج) از کرده خویشتن پشیمانم جز توبه ره دگر ن‌می‌دانم	۰/۷۵
۱۱	در کدام مصراع اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه وجود دارد؟ توضیح دهید؟ (الف) آمد سوی کعبه سینه پر جوش (ب) بیچارگی و را چو دیدند	۰/۵
۱۲	در کدام یک از ابیات زیر، اختیار وزنی «ابدال» صورت گرفته است؟ (الف) راستی کن که راستان رستند راستان در جهان قوی دستند (ب) برداشته دل ز کار او بخت در ماند پدر به کار او سخت (ج) بیا به خانه آلاله‌ها سری بزنیم ز داغ با دل خود حرف دیگری بزنیم	۰/۲۵
ادامه سؤالات در صفحه سوم»		

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
سوالات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/	تعداد صفحه: ۵ صفحه
علی فروتن راد	کد پرسنلی: ۹۴۰۲۷۹۴۸	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	سؤالات		نمره

۱۳	برای بیت « همت طلب از باطن پیران سحر خیز زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند » کدام وزن ترجیح ندارد؟	۰/۲۵
	الف) مستفعل مستفعل مستفعل مستف ب) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن	
۱۴	در کدام گزینه اختیار قلب صورت گرفته است؟ الف) کیسه هنوز فربه است باتو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر کیسه رسد به لاغری ب) یاد باد آن که زما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غم دیده ما شاد نکرد	۰/۵
۱۵	هریک از ابیات زیر در چه بحر عروضی سروده شده اند؟ الف) به سوزی ده کلامم را روایی کز آن گرمی کند آتش گدایی ب) هر که چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد هر که محرابش تو باشی سر ز خلوت بر نیارد ج) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود	۱/۵
۱۶	بیت « خلد گر به پا خاری آسان برآید / چه سازم به خاری که در دل نشیند » تقطیع هجایی کنید و وزن آن را بنویسید.	۱
۱۷	اختیارات وزنی و زبانی بیت زیر را تعیین کنید. «دلم شکسته تر از شیشه های شهر شماس شکسته باد کسی کاین چنینمان می خواست»	۱
	زیباشناسی: (۶نمره)	
۱۸	با توجه به بیت زیر: « فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را » الف) نام این صنعت ادبی چه نام دارد؟ توضیح دهید. ب) تفاوت آن را با تضاد بنویسید.	۱
۱۹	دربیت «روی و چشم می دارم اندر مهراو/ کاین گهر می ریزد آن زر می زند» الف) «نشر اول» را مشخص کنید. نوع لف و نشر را بنویسید.	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه چهارم		

باسمه تعالی				
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲				
سوالات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	
نام و نام خانوادگی طراح:	پایه: دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/۱۴	تعداد صفحه: ۵ صفحه	
علی فروتن راد	کد پرسنلی: ۹۴۰۲۷۹۴۸	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی		
ردیف	سوالات			نمره

۲۰	در هریک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه ادبی گروه «ب» بکار رفته است؟ (یک مورد اضافی است)	۳				
<table border="1"><thead><tr><th>«الف»</th><th>«ب»</th></tr></thead><tbody><tr><td>(۱) چون جواب احمق آمد خامشی // این درازی در سخن چون می‌کشی (۲) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی // من از آن روز که در بند توام آزادم (۳) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم (۴) سر من مست جمالت، دل من دام خیالت // گهر دیده نثار کف دریای تو دارد (۵) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است (۶) از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر / یادگاری که در این گنبد دوآر بماند (۷) گریه دائم سپاهی را نبرد از بخت من / زاغ را بسیاری باران نسازد پر سپید</td><td>تشبیه تلمیح مراعات نظیر متناقض نما حس آمیزی اسلوب معادله</td></tr></tbody></table>			«الف»	«ب»	(۱) چون جواب احمق آمد خامشی // این درازی در سخن چون می‌کشی (۲) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی // من از آن روز که در بند توام آزادم (۳) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم (۴) سر من مست جمالت، دل من دام خیالت // گهر دیده نثار کف دریای تو دارد (۵) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است (۶) از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر / یادگاری که در این گنبد دوآر بماند (۷) گریه دائم سپاهی را نبرد از بخت من / زاغ را بسیاری باران نسازد پر سپید	تشبیه تلمیح مراعات نظیر متناقض نما حس آمیزی اسلوب معادله
«الف»	«ب»					
(۱) چون جواب احمق آمد خامشی // این درازی در سخن چون می‌کشی (۲) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی // من از آن روز که در بند توام آزادم (۳) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم (۴) سر من مست جمالت، دل من دام خیالت // گهر دیده نثار کف دریای تو دارد (۵) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است (۶) از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر / یادگاری که در این گنبد دوآر بماند (۷) گریه دائم سپاهی را نبرد از بخت من / زاغ را بسیاری باران نسازد پر سپید	تشبیه تلمیح مراعات نظیر متناقض نما حس آمیزی اسلوب معادله					
۲۱	در رابطه با آرایه به کار رفته در بیت زیر توضیح دهید. «گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند جرمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد»	۰/۵				
۲۲	در بیت زیر «چو شب‌نم افتاده بدم پیش آفتاب مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم» الف) کدام کلمه ایهام تناسب به وجود آورده است؟ ب) کدام کلمه ایهام به وجود آورده است؟	۱				
۲۳	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره) باتوجه به شعر زیر از «قیصر امین پور» به پرسش‌ها پاسخ دهید. پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت شب مانده بود و جرئت فردا شدن نداشت بسیار بود رود در آن برزخ کبود اما دریغ زهره دریا شدن نداشت دلها اگر چه صاف ولی از هراس سنگ آیینه بود و میل تماشا شدن نداشت الف) یک مورد ویژگی «فکری و زبانی» بنویسید. ب) از لحاظ ادبی، تشبیه به کار رفته در سروده را بنویسید.	۱				
ادامه سوالات در صفحه پنجم						

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی – سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
سوالات آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح: علی فروتن راد	پایه: دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/۱	تعداد صفحه: ۵ صفحه
	کد پرسنلی: ۹۴۰۲۷۹۴۸	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	سؤالات		
	نمره		

۲۴	با توجه به متن زیر: این تنگ عیشی برای او (مولوی) نوعی ریاضت نفسانی بود؛ ناشی از خست و خشک دستی نبود. از زندگی فقط به قدر ضرورت تمتع می برد. بیش از قدر ضرورت را موجب دور افتادن از خط سیر روحانی خویش می یافت. الف) نویسنده این متن را در چه قالبی نوشته است؟ ب) برای این نوشته «دو مورد ویژگی ادبی و یک مورد ویژگی زبانی» بیان کنید.	۱
۲۵	اشعار زیر در چه قالبی سروده شده اند؟ یکی از ویژگی های این نوع شعر را بیان کنید. الف) و به آنان گفتم هر که در حافظه چوبی بیند باغی صورتش در وزش بیشه شور ابدی خواهد بود. ب) هر لحظه به شکل بت عیار بر آمد دل برد و نهان شد هر دم به لباسی دگر آن یار بر آمد گه پیر و جوان شد	۱
۲۶	با توجه به بیت «می تراود مهتاب/می درخشد شب تاب/ نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک/غم این خفته چند/ خواب در چشم ترم می شکند کدام آرایه وجود دارد؟ الف) تضاد ب) تناقض ج) استعاره مکنیه د) ایهام	۰/۲۵
۲۷	شعر ققنوس نیما یوشیج را از نظر قالب شعری تحلیل نمایید. ققنوس، مرغ خوشخوان، آوازه ی جهان، آواره مانده از وزش بادهای سرد، بر شاخ خیزران، بنشسته است فرد بر گرد او به هر سر شاخی پرندگان او ناله های گمشده ترکیب می کند.....	۰/۷۵
	" چشمه افکار تان جوشان "	جمع بارم ۲۰

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
راهنمای تصحیح آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح: علی فروتن راد	پایه: دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/۱۴	تعداد صفحه: ۲ صفحه
	کد پرسنلی: ۹۴۰۲۷۹۴۸	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی	
ردیف	راهنمای تصحیح سؤالات		
	نمره		

۱	الف) سادگی و روانی	ب) شمس و طغرا	۰/۵
۲	الف) صحیح	ب) غلط	۰/۷۵
۳	ج) کم توجهی به کاربرد جمله و ترکیب‌های زبانی صحیح می‌باشد.	ج) صحیح	۰/۲۵
۴	ب) توجه به مردم		۰/۲۵
۵	دانش آموز هریک از آثار زیر را نام ببرد صحیح می‌باشد: زیارت، دیدو بازدید، سه تار، مدیر مدرسه، خسی در میقات، ارزیابی شتاب زده.		۰/۲۵
۶	زبانی		۰/۵
۷	الف) زبانی	ب) ادبی	۰/۷۵
۸	زبانی: استفاده از کهن: خفتن در معنای خوابیدن ادبی: مرغ گرفتار (استعاره از خود شاعر)، این گلشن (استعاره از دنیا)، هزار (مجاز از مقدار زیادی از مردم) فکری: شاعر از این که نتوانسته است به دیدار حق تعالی راه پیدا کند اظهار عجز و درماندگی می‌کند.	ج) فکری	۰/۷۵
۹	ب) مستعل فاعلات مستف - مفعول مفاعیل فاعولن		۰/۲۵
۱۰	الف) همسان تک پایه ای	ب) همسان دولختی	۰/۷۵
۱۱	ب) بیچارگی و را چو دیدند = مستفعل فاعلات فع لن بی چار گ / ی و را چ / دی دند : هجای اول در رکن دوم مشمول اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه می‌باشد.		۰/۵
۱۲	الف) بدون اختیارات وزنی، گزینه الف براساس؛ فعلاتن مفاعیلن فعلن سروده شده است. که با پذیرفتن اختیار وزنی ابدال و آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن، به فاعلاتن مفاعیلن فع لن تغییر پیدا کرده است.		25/0
۱۳	ب) صورت همسان وزن بر ناهمسان ترجیح دارد.		۰/۲۵
۱۴	الف) (کیسه هنوز فربه است باتو از آن قوی دلم / چاره چه خاقانی اگر کیسه رسد به لاغری در مصراع دوم، در رکن دوم اختیار قلب صورت گرفته است به جای مفاعیلن، مفتعلن آمده است. توجه: در رکن دوم مصراع دوم، اختیار تغییر مصوت بلند و حذف همزه وجود دارد.		۰/۵
۱۵	الف) هزج مسدس محذوف	ب) رمل مثنی سالم	ج) رجز مثنی سالم
۱۶	خ لد گر ب پا خا ر یا سان ب را ید چ سا زم ب خا ری ک در دل ن شی ند فعولن فعولن فعولن فعولن / - u - - - / - u - - - / - u - - -		۱
۱۷	د لم ش کس ت ت رز شی ش ها ی شه ر ش ماست - u - u - - / - u - u - - ش کس ت با د ک سی کین چ نی ن مان می خاست		۱

باسمه تعالی			
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳			
راهنمای تصحیح آزمون درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی طراح: علی فروتن راد	پایه: دوازدهم	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۳/۱۴	تعداد صفحه: ۲ صفحه
ردیف	راهنمای تصحیح سؤالات		
	کد پرسنلی: ۹۴۰۲۷۹۴۸ اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی		
نمره			

	- / - - u - u / - u -	
۱۸	اختیارات زبانی: ۱- حذف همزه: مصراع اول؛ هجای هفتم اختیار وزنی: ۱- هجای پایانی هر دو مصراع هجای کشیده است طبق اختیار وزنی بلند حساب می‌شود- ۲- ابدال در رکن پایانی	
۱۹	الف) آوردن دو واژه متناقض که جمع کردن آن محال است. ب) آوردن دو امر متضاد بدون این که یکدیگر را نقض کنند تضاد گویند. اما در متناقض نما دو کلمه متضاد هم دیگر را نقض می‌کند.	۰/۵
۲۰	الف) زر (ب) نامرتب (مشوش) ۱) تلمیح ۲) متناقض نما ۳) تشبیه ۴) مراعات نظیر ۵) مورد اضافی ۶) حس آمیزی ۷) اسلوب معادله	۰/۵
۲۱	تلمیح: در اصطلاح آن است سخنور در کلام خویش، به داستان، حدیث، مثل، و آیه قرآن اشاره می‌کند. تلمیح به داستان؛ اعدام کردن منصور حلاج	۰/۵
۲۲	ایهام تناسب: مهر؛ معنای مورد قبول عشق و محبت - معناغیر قابل قبول، خورشید است با عیوق و آفتاب تناسب ایجاد می‌کند. ایهام: افتاده؛ ۱- فروتن و متواضع ۲- سقوط کردن بر زمین	۱
۲۳	الف) فکری: مضمون شعر بیانگر خفقان و نبود آزادی است. زبانی: استفاده از واژگان کهن مانند: هراس و دریغ. ب) دل مانند آینه بود.	۱
۲۴	الف) شرح حال ب) ادبی: خشک دستی: کنایه از بخیل بودن - دور افتادن از خط سیر روحانی: کنایه از فاصله گرفتن از معنویت زبانی: استفاده از واژگان عربی: ریاضت (سختی) - تمتع (بهره مند)	۱
۲۵	الف) قالب این شعر نو است که مصراع‌ها، کوتاه و بلند می‌باشند و قافیه نظم به خصوصی ندارد. ب) قالب این شعر مستزاد است به این ترتیب که در پایان هر مصراع کلمه یا جمله ای موزون و هماهنگی اضافه می‌شود.	۱
۲۶	ج: خواب مانند چیزی فرض شده است که می‌شکند.	۰/۲۵
۲۷	این شعر در قالب شعر نو سروده شده است که در آن یکسانی مصراع‌ها از نظر تعداد هجاها شرط نیست. و شعر وزن و قافیه دارد.	۰/۷۵
۲۰	"چشمه افکار تان جوشان"	